Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001630

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-05-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ № 780 від 24.06.20260

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шовкопляс Олександр Петрович
2. Oleksandr P. Shovkoplias

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-4018-6943

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 04-06-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Білоцерківський міськрайонний суд

Код за ЄДРПОУ: 26539647

Місцезнаходження: вулиця Волонтерська, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13434

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.21, 10.79.23

Тема дисертації:

1. Здійснення процесуального керівництва прокурором під час досудового розслідування

2. Implementation of procedural guidance by the prosecutor during the pre-trial investigation

Реферат/анотація:

1. У дисертації проведено ґрунтовне наукове дослідження, спрямоване на аналіз процесуального керівництва прокурором у ході досудового розслідування. На підставі отриманих результатів вироблено пропозиції відносно вдосконалення чинного законодавства та інтеграції міжнародно-правових стандартів у сферу процесуального керівництва прокурором. Окреслено доктринальні підходи до сучасного стану, розвитку та перспектив цього інституту в контексті національного та міжнародного права. Запропоновано нові положення, які можуть стати основою для подальшого розвитку науки кримінального процесуального права та вдосконалення його правових інструментів. Сформульовано влучне визначення процесуального керівництва, що відповідає кримінальним процесуальним засадам та спеціалізованого процесуального керівництва прокурором під час досудового розслідування та встановлення його змісту. Визначено, що спеціалізоване процесуальне керівництво це є процесуальний механізм, що має на меті забезпечення законності у реалізації всіх напрямів кримінальних процесуальних відносин, що виникають під час досудового розслідування щодо певних категорій кримінальних проваджень та здійснюється

уповноваженими на те суб'єктами. З метою глибшого розуміння кримінальної процесуальної сутності інституту процесуального керівництва прокурором у досудовому розслідуванні в межах українського кримінального процесу та визначення його ролі в системі кримінального процесу, проведено дослідження ґенезу інституту процесуального керівництва в розрізі історико-правового аспекту. На основі проведеного правового аналізу еволюції законодавчого закріплення функції представництва прокуратурою інтересів у суді виділено два основні періоди: період юридичного становлення цієї функції, коли вона була фактично закріплена на рівні Конституції України та відображена у спеціальному законодавстві (1996 – 2001 рр.), і період її розвитку, що триває і сьогодні, в період пошуку оптимальної моделі її реалізації Досліджено науково-теоретичну концептуалізацію інституту процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням. Наголошено, що для кращого розуміння ролі та місця прокурора у сучасному кримінальному процесуальному законодавстві варто звернутися до міжнародних нормативно-правових актів та законодавства інших країн. Наприклад, у Рекомендації Rec (2000) 19 Комітету Міністрів Ради Європи «Щодо ролі прокурорів у системі кримінального правосуддя» відмічено, що процесуальне керівництво може проводитися органами прокуратури з наділенням прокурорів владними повноваженнями щодо органів розслідування. Автором проаналізовано особливості прокурорського нагляду при процесуальному керівництві досудовим розслідуванням. Вказано, що питання, пов'язані з функціональною спрямованістю діяльності прокурора у кримінальному провадженні та правовою сутністю прокурорського нагляду, безпосередньо пов'язаного з процесуальним керівництвом, традиційно викликали дискусії та залишалися в центрі уваги науковців і практиків. Наголошено, що невизначеність термінів у працях науковців, а також використання суперечливих дефініцій у чинному кримінальному процесуальному законодавстві ще більше ускладнили розуміння зазначеного питання. Такі поняття, як «обвинувачення», «нагляд» і «процесуальне керівництво», не є однаковими. Отож, застосування цих правових категорій у законодавстві щодо функціональної діяльності прокурора у кримінальному провадженні викликає ряд запитань відносно числа функцій прокуратури, їхнього взаємозв'язку та особливостей реалізації. Зосереджено увагу на питанні процесуального статусу та системі повноважень прокурора в механізмі керівництва досудовим розслідуванням. Окрему увагу приділено аналізу проблеми розмежування понять «функції» та «повноваження». Вказано, що функції та повноваження містять в собі різний зміст і ознаки, тому не є рівнозначними поняттями. Якщо основним змістом функцій є передбачені законодавством обов'язкові дії, то сутність повноважень полягає у правах, які слугують засобами гарантування реалізації функцій. Функції прокурора є первинними, тоді як повноваження – вторинними, а обсяг прав має відповідати покладеним обов'язкам. У кримінальному процесі функції та повноваження мають відображатися через права та обов'язки.

2. The dissertation conducted a thorough scientific study aimed at analyzing the procedural guidance of the prosecutor during the pre-trial investigation. Based on the results obtained, proposals were made regarding the improvement of current legislation and the integration of international legal standards into the sphere of procedural guidance by the prosecutor. Doctrinal approaches to the current state, development and prospects of this institution in the context of national and international law were outlined. New provisions were proposed that may become the basis for the further development of the science of criminal procedural law and the improvement of its legal instruments. An accurate definition of procedural guidance that meets criminal procedural principles and specialized procedural guidance by the prosecutor during the pre-trial investigation was formulated and its content was established. It was determined that specialized procedural guidance is a procedural mechanism aimed at ensuring legality in the implementation of all areas of criminal procedural relations that arise during the pre-trial investigation of certain categories of criminal proceedings and is carried out by authorized entities. In order to gain a deeper understanding of the criminal procedural essence of the institution of procedural guidance by a prosecutor in pre-trial investigation within the framework of the Ukrainian criminal process and to determine its role in the criminal process system, a study of the genesis of the institution of procedural guidance in terms of the historical and legal aspect was conducted. Based on the legal analysis of the evolution of the legislative consolidation of the function of representing interests in court by the prosecutor's office, two main periods were

distinguished: the period of the legal formation of this function, when it was actually consolidated at the level of the Constitution of Ukraine and reflected in special legislation (1996-2001), and the period of its development, which continues today, during the search for the optimal model of its implementation. The scientific and theoretical conceptualization of the institution of procedural guidance by a prosecutor in pre-trial investigation was studied. It was emphasized that for a better understanding of the role and place of the prosecutor in modern criminal procedural legislation, it is worth referring to international regulatory legal acts and the legislation of other countries. For example, Recommendation Rec (2000) 19 of the Committee of Ministers of the Council of Europe “On the role of prosecutors in the criminal justice system” notes that procedural guidance can be carried out by prosecutors’ bodies with the prosecutors’ authority vested in them over investigative bodies. The author analyzes the features of prosecutorial supervision in the procedural guidance of pre-trial investigations. It is indicated that issues related to the functional focus of the prosecutor’s activities in criminal proceedings and the legal nature of prosecutorial supervision directly related to procedural guidance have traditionally caused discussions and remained the focus of attention of scholars and practitioners. It is emphasized that the uncertainty of terms in the works of scholars, as well as the use of contradictory definitions in the current criminal procedural legislation, have further complicated the understanding of the issue. Concepts such as “prosecution”, “supervision” and “procedural guidance” are not the same. Therefore, the application of these legal categories in the legislation regarding the functional activities of the prosecutor in criminal proceedings raises a number of questions regarding the number of functions of the prosecutor's office, their interrelationship, and the specifics of their implementation. The focus is on the issue of procedural status and the system of powers of the prosecutor in the mechanism of pre-trial investigation management. Special attention is paid to the analysis of the problem of distinguishing the concepts of "function" and "authority". It is indicated that functions and powers contain different content and features, therefore they are not equivalent concepts. If the main content of functions is mandatory actions provided for by law, then the essence of powers lies in the rights that serve as a means of guaranteeing the implementation of functions. The functions of the prosecutor are primary, while powers are secondary, and the scope of rights must correspond to the assigned duties. In criminal proceedings, functions and powers must be reflected through rights and duties.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Шовкопляс О. П. Значення психологічних знань у діяльності прокурора в суді за участю суду присяжних. Ірпінський юридичний часопис. Серія: право. 2024. Вип. 3 (16). С. 322–327. URL: https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/255/252.
- Шовкопляс О. П. Психологічні особливості діяльності прокурора в суді. Ірпінський юридичний часопис. Серія: право. 2024. Вип. 1 (14). С. 182–189. URL: https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/191/191.
- Шовкопляс О.П. Особливості представництва прокурором інтересів держави у судовому провадженні. Журнал східноєвропейського права. 2025. Вип. 130. С. 232–236. URL: https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2025/01/shovkoplias_130.pdf.
- Шовкопляс О. П. Психологія прокурорської діяльності у кримінальному провадженні. «Реформування кримінального провадження в Україні: кримінальні процесуальні та криміналістичні аспекти»

присвячена пам'яті В.П. Бахіна, В.К. Лисиченка, І.Я. Фрідмана : матеріали Міжнар. науково-практ. конф., м. Ірпінь, 29 берез. 2024 р. Ірпінь, 2024. С. 104-107.

- Шовкопляс О. П. Процесуальне керівництво прокурором досудовим розслідуванням: теоретико-методологічні аспекти та сучасні підходи. Теорія і практика сучасної науки та освіти : Матеріали XIV міжнар. науково-практ. конф., м. Львів, 9-10 січ. 2025 р. Львів, 2025. С. 93-94.
- Шовкопляс О. П. Особливості реалізації функцій прокурора як процесуального керівника досудового розслідування. Актуальні дослідження правової та історичної науки : матеріали Міжнар. наук. інтернет-конф., (м. Тернопіль-Ополе), 14–15 січ. 2025 р. Тернопіль, 2025. С. 46–47.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіренко Оксана Володимирівна

2. Oksana V. Sirenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6567-2321

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусєва Влада Олександрівна

2. Vlada O. Husieva

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8614-1573

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бараннік Роман В'ячеславович

2. Roman V. Barannik

Кваліфікація: к. ю. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-1202-5535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Ігор Васильович

2. Ihor V. Hrytsiuk

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2253-4057

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лугіна Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Luhina

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6005-2943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Топчій Василь Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Топчій Василь Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Грицюк Ігор Васильович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

